

K - 283

Total No. of Pages : 4

Seat No.	
----------	--

M.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, May - 2018

HOME SCIENCE (Paper - XVI)

Food Service Management and Food Quality Control

Sub. Code : 63750

Day and Date : Saturday, 05 - 05 - 2018

Total Marks : 80

Time : 03.00 p.m. to 06.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Complete the sentence by choosing correct alternatives : [10]

- i) Food service is mainly classified under waiter service, self service and _____ service.
 - a) Buffet
 - b) Vending
 - c) Cafeteria
 - d) Banquet
- ii) _____ service for food is prohibited in Airplane.
 - a) Self
 - b) Waiter
 - c) Room
 - d) Trolley
- iii) Equipment with thermostat and timer is called as _____ equipment.
 - a) digital
 - b) hand operated
 - c) semi automatic
 - d) fully automatic
- iv) When food is contaminated by bacteria or toxin, it is called as _____ contamination.
 - a) biological
 - b) chemical
 - c) physical
 - d) cross
- v) Fraudulent and unauthorised use of the ISI mark is punished under _____ Act.
 - a) ISO
 - b) FPO
 - c) BIS
 - d) Agmark

P.T.O.

- vi) Hedonic Test is a type of _____ and acceptance test.
a) sensitivity	b) preference
c) difference	d) dilution
- vii) _____ is used to measure sugar content of sample.
a) PH meter	b) Spectrophotometer
c) Refractometer	d) Moisture analyser
- viii) Now a days, bioplastics are most commonly used for _____.
a) Food packaging	b) Sealing
c) Labeling	d) Analysis of food
- ix) _____ is an receiving equipment in food service.
a) Rack	b) Trolley
c) Table	d) Oven
- x) _____ index is a ratio of number of sold products and total number of products.
a) Cost	b) Profit
c) Business	d) Percentage

Q2) Write principle, structure and use of PH meter. [20]

OR

Write causes and effects of Food Poisoning on health.

Q3) Illustrate the changes in food during storage. [20]

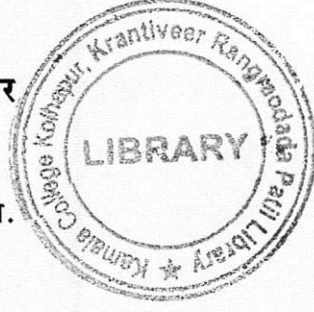
OR

Explain the principles of food packaging and labeling.

Q4) Write short answers (Any Three) : [30]

- a) Types of food service equipment
- b) Food service for different occasions
- c) Food Adulteration Act
- d) Food manners and etiquettes at Hospital
- e) Record keeping and cost control in food service

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) आवश्यक तिथे सुबक आकृती काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा :

[10]

- i) खाद्य सेवेचे प्रामुख्याने वाढपी सेवा, स्व-सेवा आणि सेवा यात वर्गीकरण करतात.
 अ) बुफे ब) फिरते विक्रेते
 क) उपहारगृह ड) बॅनक्वेट
- ii) विमानात खाद्य पदार्थाकरिता सेवा प्रतिबंधीत असते.
 अ) स्व ब) वाढपी
 क) रूम ड) ट्रॉली
- iii) उष्णतामान नियंत्रक व वेळ नियंत्रक असलेल्या उपकरणास उपकरण असे म्हणतात.
 अ) डिजिटल ब) हाताने वापरायचे
 क) अर्ध स्वयंचलीत ड) पूर्ण स्वयंचलीत
- iv) जेव्हा अन्न जीवाणू किंवा सुक्ष्मजीवांमुळे निर्माण होणाऱ्या विषामुळे दुषित होते तेव्हा त्यास अन्नाचे दुषितीकरण असे म्हणतात.
 अ) जैविक ब) रासायनिक
 क) भौतिक ड) क्रॉस
- v) आय एस आय (ISI) गुणमुद्रेचा फसवा आणि अनधिकृत उपयोग कायद्यांतर्गत शिक्षापात्र गुन्हा आहे.
 अ) आय एस ओ ब) एफ पी ओ
 क) बी आय एस ड) अँगमार्क
- vi) हेडोनिक चाचणी ही व स्विकृती चाचणीचा प्रकार आहे.
 अ) संवेदनशीलता ब) प्राधान्य
 क) फरक ड) सौम्यता
- vii) नमुन्यातील साखरेचे प्रमाण मोजण्यासाठी चा उपयोग करतात.
 अ) PH मीटर ब) स्पेक्ट्रोफोटोमीटर
 क) रिफ्रॅक्टोमीटर ड) मॉईश्चर अनालाइजर

viii) आजकाल जैवप्लॉस्टिकचा करिता जास्त उपयोग केला जातो.

अ) फुड पॅकेजिंग	ब) सिलींग
क) लेबलिंग	ड) अन्नाचे विश्लेषण

ix) हे खाद्य सेवेतील स्विकारणारे उपकरण होय.

अ) रॅक	ब) ट्रॉली
क) टेबल	ड) ओव्हन

x) इंडेक्स हे विक्री झालेल्या नगांची संख्या आणि एकूण नगांची संख्या याचे गुणोत्तर असते.

अ) किंमत	ब) नफा
क) व्यवसाय	ड) टक्केवारी

प्र.2) PH मीटरचे तत्व, रचना आणि उपयोग लिहा.

[20]

किंवा

अन्नविषबाधेची कारणे आणि त्याचा आरोग्यावर होणारा परिणाम लिहा.

प्र.3) साठवणुकी दरम्यान अन्नात होणारे बदल उदाहरणासह स्पष्ट करा.

[20]

किंवा

अन्नपदार्थ आवेष्टित करण्याची आणि लेबलिंगची तत्वे स्पष्ट करा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) :

[30]

- अ) अन्नसेवेतील उपकरणांचे प्रकार
- ब) विविध समारंभाकरिता खाद्यसेवा
- क) अन्नभेसळ प्रतिबंधक कायदा
- ड) रूग्णालयातील अन्नविषयक शिष्टाचार व सभ्याचार पध्दती
- इ) अन्नसेवेतील नोंदी ठेवणे आणि किंमत नियंत्रण

